

NAŠ GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
za Slovenijo v Ljubljani. :

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAŠ GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Četrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

Oglasi po ceniku.

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta štev. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Javen protestni shod

je sklenila sklicati Osrednja Zveza javnih nameščencev in upok. v svoji seji dne 10. apr. 1922. na 13. aprila t. l. (torek po veliki noči).

Dnevni red shoda:

Skrčenje rodbinskih doklad nižjim javnim nameščencem in nameravano zavlačevanje izplačila II. obroka zaostanka draginskih doklad.

Vse pokrajinske organizacije se pozivljajo, da isti dan prirede povsod protestne shode z enakim dnevnim redom.

Natančnejši dnevni red, kraj in čas zborovanja se priobči v dnevnikih.

O. Z. j. n. in up.

P. St. (Maribor).

Uradnik in politika.

Takoj po ustvaritvi naše kraljevine se je oglašila tudi zahteva po depolitizaciji uradništva. Zahteva je bila povsem upravičena, za kar je dokaz, da so jo najbolj naglašale stranke, katerim je morala že ta zahteva sama po sebi največ škodovati.

Nobena tajnost ni, da se je v srbskih uradih partizanstvo silno razpaslo. Saj pa tudi ni bilo drugače mogoče. Kadarkoli se je menjala vlada, se je menjal ves uradniški aparat; zato uradnik ni bil v prvi vrsti zaščitnik zakona in pravice, temveč najprej je bil eksponent stranke, ki ga je posadila na to mesto, nato šele uradnik. Radi tega pa se je mogla vgnezditi tudi tista toliko grajana, a doslej slabo umevana korupcija. Uradnik, ki je vedel, da ostane na svojem mestu le, dokler ostane nje-

gova stranka na krmilu, se je trudil z vso svojo močjo, da se obdrži stranka kolikor mogoče dolgo; vendar pa je vedel, da pride tudi za njega enkrat dan, ko ga odslové, ne da bi mogel zahtevati kake pokojnine ali odpravnine, saj uradniške pragmatike ni bilo; zato je skrbel, da se kolikor mogoče okoristi v tistih letih, ko mu je na razpolago državna oblast, ko ima dobrohotne sodnike, če bi se vendarle kdo pritoževal. V neurejenih, nestalnih razmerah se mora razviti korupcija, saj je bilo tako že pri rimskih prokonzulih.

Da se po nekod teh svojih navad niso kar čez noč otresli, zlasti ko jih naraščajoča draginja naravnost sili, da si pridobijo najpotrebnejših sredstev, tudi to moramo umeti, čeprav nam ni treba tega opravičevati. Žalostneje je, da se te navade širijo tudi v pokrajine, v katerih so bile doslej neznane.

Vsaka vlada je imela svojo rezervo za ves uradniški ustroj in zato se ne moremo čuditi, da je ravno v Srbiji tako silno visoko število uradništva; poleg tega so prišli na najvišja mesta najboljši strankarji in agitatorji ne glede na svojo uradniško kvalifikacijo. In iz teh časov se nam je ohranilo še nekaj — »spominov«: zato je redukcija uradništva in preiskava glede kvalifikacije res nujno potrebna. Anahronizem in hkrati dokaz še nelzboljšanih razmer je, če zahteva uradnik ponekod še sedaj strankarsko legitimacijo, predno vzame akte v roke. Tudi v tem pogledu — se bodo razmere prav gotovo temeljito

izpremenile. Uradnik bodi v uradu samo uradnik in se oziraj le na zakon in predpis!

Da bi to dosegli, so izdali klic o depolitizaciji uradništva. Do neke meje je bil ta klic, kakor smo videli, ne samo upravičen, temveč nujno potreben. S tem hipom, ko so jeli misliti na to, da bi oropali uradništvo vseh političnih pravic, so šli predaleč. Že kratek prevdarek nam to dokaže:

V današnjih časih je uradnik prisiljen biti v odvisnosti od svojega hišnega gospodarja, saj lastne hiše ne sme imeti, ker mu za to takoj črtajo rodbinske doklade; je prisiljen iskati milost pri mesarju, ker sicer sploh ne vidi mesa na svoji mizi; mora s hvaležnostjo sprejeti popust pri trgovcu, mora živeti takorekoč v večnem strahu celo pred mlekarico! V vseh teh primerih je tangiran njegov osebni interes veliko huje, kakor če je političnemu pristašu ali nepristašu bolj ali manj uslužen, kar seveda tudi ni pravilno. Vendar pa bo uradnik, ki si zna ohraniti svojo nepristranost takrat, kadar gre za njegov lastni dobrobit, ohranil čisto nepristranost v političnih zadevah, od katerih je z uzakonjeno službeno pragmatiko v roki veliko manj odvisen.

Če vprašate kakega »vladnega« moža, zakaj se kratijo ravno uradništvu politične pravice, ki jih uživa brez omejitve sicer vsakdo, ki je dosegel gotovo starost in nima na vesti nikakega nečastnega dejanja, se Vam bo izgovarjal na franco-

Dr. Fr. Z. (Ljubljana.)

Kako je bilo dalje.

Iz Radovljice je bilo le dvanajst naših pristašev, na čelu jim večletni radovljiški župan Roblek. Na zmago torej ni bilo misliti, ako se ni posrečilo, pridobiti tudi v Tržiču nekoliko glasov za našega kandidata. A Tržičani se niso dali tako lahko omajati! Po mišljenju večji del nemškutarji, so vsi plamteli za grofa Thurna.

Dr. Samec je zmagal z večino dveh glasov, in k temu sem pripomogel jaz, ne glede na to, da sem pridobil dr. Samcu tudi še nekaj drugih glasov, na sledeči način. Med volilci je bil tudi tržički župnik Špendal. Pa se ga lotim. A on ni čisto nič prikrival, da namerava voliti grofa Thurna. Stvar je bila namreč taka: vlada sama je želela, da bi bil izvoljen Thurn, ker je bil določen za deželnega glavarja.

Posetiti je imel tisto leto Kranjsko cesar in pozdraviti ga je moral v imenu dežele seveda visok aristokrat! Jaz pa nisem imel drugega pred očmi kot: Samec je Slovenec, Thurn je Nemec! In s tega stališča sem storil za dr. Samca, kolikor sem le mogel. Govoril sem tudi župniku Špendalu toliko časa na srce, da je začel postajati mehak:

»Če dr. Samca že voliti ne marate, pa se vsaj volitve zdržite!«

»No, pa ne bom volil!« mu je zdrsnilo iz ust. Najbrž si je mislil, da Thurn tudi brez njegovega glasu zmaga.

»Častna beseda?« ga vprašam. Pa mi je segel v roko in izginil z volišča. Pozneje pa ga naenkrat zapazim zopet v volilni dvorani sredi med volilci. Stopim k njemu in mu rečem:

»Gospod župnik, pa vsaj ne boste volili?«

»Da, volil bom! Stvar je taka...« Jaz pa ga nisem pustil izgovoriti.

»Gospod župnik,« sem vzkliknil, »častno besedo ste mi dali!«

Mož je povesil oči in odšel. In res ni volil. Volitve so bile tistikrat še ustne in kontrola torej lahka. Gotovo, kot političen uradnik bi ne bil smel tako nastopati! Toda kaj hočete, bil sem mlad, vročekrven! In nemški politični uradniki, ki so bili prišli iz Radovljice, niso bili za Thurna nič manj agilni kot jaz za Samca.

Drugi glas pa sem Samcu pridobil tako-le:

Vam stoji tam Tržičanka tržanka, pripravljena, da gre voliti, poleg nje pa lepo, zdravo, šestnajstletno dekle — njena hčerka. Opazil sem bil, da so se oči mlajše parkrat ozrle po meni pa se jima približam. Vprašam mater, za koga namerava oddati glas. Seveda za grofa Thurna! Pa se razvnamen in ji začnem

ski vzgled in na seljaško večino našega parlamenta. Poglejmo si te argumente nekoliko natančneje!

Francoski vzgled je v tem primeru za uradništvo naravnost razžalitev. Ne primerjajo nas s francoskimi tovariši takrat, ko gre za naš socialni in materialni položaj, hitro so ga pa izkopali sedaj, ko gre za to, da bi nam odvzeli nekaj pravic.

Seljaško strukturo našega parlamenta bomo sicer priznali, čeravno čitamo, da se nahaja v parlamentu tudi 52 advokatov! Z dobro voljo bi se bila dala doseči pač tudi tu pravična omejitev. Ne pa tako, kakor se je to zgodilo pri nas, ko so po volitvah v konstituantno pognali poslanca-uradnika iz službe, ko so milostno dovolili, da sme biti uradnik pač občinski tajnik, z izgubo službe pa so mu v § 47. zagrozili, če bi postal občinski svetovalec ali celo sam župan. Do kakšnih smešnih prilik je prišlo in moralo priti zlasti na deželi!

Tako očitno pa si niso upali storiti uradništvu krivice v ustavi; odložili so jo do zakona o uradniški pragmatiki. Člen 73. vidovdanske ustave pravi: Uradniki, ki se izvolijo za narodne poslance, se postavljajo na razpolago za dobo, dokler traja mandat. — Tej ustavni določbi primerno predlaga sedaj tudi minister za izenačenje zakonov spremembo § 15. izbornega zakona.

Pa kaj vse te, celo ustavno zajamčene pravice, ko jim tako kruto nasprotuje člen 103. zakonskega načrta o državnih uslužbencih. Pravi namreč: Državni službenici ne mogu sazivati javne partijske i političke zborove, i učestvovati na njima aktivno, niti organizirati i predstavljati političke stranke i grupe. — S tem pa so iluzorne vse pravice, ki nam jih nudijo razni volilni redi, kajti v naših, tako hudo političnih časih pač ne more nihče kandidirati, kaj šele doseči mandat, ne da bi se udeležil shoda aktivno.

Ta točka je za uradništvo absolutno nesprejemljiva. Za svoje politične pravice se moramo potegniti ravno tako, kakor se zanje brigajo naši tujerodci, kajti sicer nas je kar 152 tisoč popolnoma brezpravnih. Saj le vendar uradnik najbolj odvisen od dobre ali slabe državne uprave. Zato mora biti naša zahteva, da 2. odstavek člena 103. ne postane zakon. Stvar naših zastopnikov in naših organizacij je, da se za to pobrigajo.

★ ◎ ★

govoriti tako, da se ji je moralo omehčati srce, pri tem pa so moje oči kajpakda pogosto uhajale k njeni lepi hčerki. Ta je žarela v obraz in se vsa srečna smehljala. In ni trpelo dolgo, pa je začela še oni prositi mater, naj voli Samca. Kako bi se mogla ustavljati tolikim prošnjam! Oddala je res svoj glas za dr. Samca na veliko jezo mnogih Tržičanov.

Bila je to skrajno burna volitev, ker je šlo res samo za par glasov. Moj popis te volitve je prinesel »Slovenski Narod« kot uvoden članek. Vlada pa je bila trenutno v najhujši zadregi. No, iz te zadrege jo je rešila trgovska zbornica, ki je izvolila grofa Thurna.

Meni ni izrečno nikdo nič očitati radi teh volitev. Bil sem kmalu po tistem pri deželni vladi. Winkler ni nič kazal, da bi mu ne bilo kaj prav. Pač pa me je njegov namestnik, grof Chorinsky, baš pri tej priliki sprejel na tak način, da

F. Pirkmaier (Slov. Bistrica):

Občni zbor Saveza nabavljajških zadrug v Zagrebu.

dne 25. marca 1922.

Kot delegat nabavljajške zadruge v Slov. Bistrici podajam o občnem zboru sledeče poročilo:

Predsednik upravnega odbora Saveza dr. Mika Popović, fin. minister na razpoloženju, otvori ob pol 10. dopoldne občni zbor, pozdravi vse navzoče in utemeljuje težkoče, katere je imel Savez prvo leto. Vsak začetek je težak in to tembolj, ker Savez ni dobil od finančnega ministristva potrebnega kapitala na razpolago, da bi lahko začel takoj poslovati. Savez ni dobil lokala v Beogradu, šele pozneje se je z velikimi naporji posrečilo dobiti potreben prostor za pisarno in skladišče. Predsednik konstatira, da je dosedaj prijavljenih 71 zadrug s 161 glasovi, prisotnih je pa 28 zadrug z 72 glasovi.

Iz Slovenije so bile zastopane sledeče zadruge: Maribor s 6 glasovi, Celje s 6, Ljubljana z 2, Novo mesto z 2, Brežice z 1, Slov. Bistrica z 1, Slov. Gradec z 1, Kočevje z 1, Krško z 1, Litija z 1, Metlika z 1. Torej 11 zadrug s 23 glasovi.

Komisar fin. min. načelnik Kljajič je izjavil, da bo fin. ministristvo v vsakem oziru podpiralo Savez, če bo v resnici deloval v korist zadrugam. Med upravnim in nadzorstvenim odborom Saveza ter zastopnikom fin. ministristva je prišlo do kontraverz, ker je predsednik nadzorstvenega odbora prečital razne vloge, ki jih je Savez naslovil na fin. ministristvo za preodkazanje kapitala, katere so pa ostale brezuspešne. Zastopnik fin. ministristva je naglašal, da bi bilo fin. ministristvo gotovo ugodilo prošnji Saveza, če bi videlo delovanje Saveza. Iz vseh teh govoric ni bilo jasno, kdo je pravzaprav zakrivil, da Savez ni tako deloval. V tem oziru nastala živahna debata je trajala več ur! Naročilo se je Savezu, naj v prvi vrsti gleda na nakup pšenice in maсти. Važne so predvsem življenske potrebščine. Končni račun Saveza se je odobril, poročilo upravnega in nadzorstvenega odbora se je vzelo na znanje. Zgradba lastnega posloja se Savezu ni dovolila in se tozadevni kredit ni odobril. Prihodnje leto se vrši občni zbor Saveza v Ljubljani.

Izmed predlogov poedinih zadrug Slovenije je bil poslan Savezu v določenem roku le predlog nabavljajške zadruge v Slov. Bistrici, katerega sem dal razglasiti v št. 8 »Našega Glasa« z dne 23. februarja 1922. Ta moj predlog je bil prečitan in po obširni debati skoraj v celoti sprejet. Spremenila so se pravila Saveza v toliko, da ima Savez pravico graditi skladišče eventualno v Mariboru za vse blago, ki pride iz Češke ali Avstrije.

Zadrugam se dovoli kredit za vsakega člana po 500 dinarjev, če je jamstvo zagotovljeno. Menice se opustijo, ker zadostuje kreditno pismo. Tudi obrestno mero lahko upravni odbor znatno zniža.

V upravni odbor so bili izmed Slovencev izvoljeni: dr. Franc Peitler, višji sodni svetnik v Mariboru; za namestnika pa Karel Urbančič, poštni uradnik v Ljubljani, za namestnika nadzorstvenega odbora Franc Voglar v Celju.

Končno je bila sprejeta soglasno resolucija, da se takoj izposluje olašana prevoznina za vse železnice (tudi za južno železnico); potem da se takoj uveljavljuje člen 82. uredbe z dne 5. decembra 1920 o nabavnih zadrugah glede režijskih cen drv in premoga in da se zadrugam da na razpolago kredit za vsakega člana po 1000 dinarjev proti 2% obrestni meri. Resolucija je stavil petčlanski odbor, v katerem so bila zastopana vsa tri plemena. Upam, da resolucija najde pri merodajnih činiteljih odmev.

Zborovanje je trajalo od 9. do 14. dopoldne in od 15. dopold. do pol 20. zvečer.

FR. ROJEC:

Zahteva poduradnikov.

V predlogu za službeno pragmatiko je v členu 61. določba, da lahko prestopi nameščenec v višjo kategorijo, ako napravi predpisani teoretični izpit. To je nekaj vseobče pravičnega, poštenega in demokratičnega. Ni pa pravično, da se hoče v tem oziru narediti izjema pri kategorijah V. in VI., t. j. pri vseh neuradniških nameščenecih s tem, da se hoče z odločbo v členu 63. med uradništvo in neuradništvo postaviti nekak plot, čez katerega naj bi nihče več ne priplezal med uradništvo, pa naj je še tako marljiv, naj se še tako sam uči in naj si sam pridobi v svoji stroki tudi vse tisto znanje, ki ga imajo njegovi predstojni uradniki, ako ne more pokazati izpričevala, da je izvršil IV. razred kake srednje šole!

odmakniti. Če bi vam bil željo predstava naznanil, pa bi se ne bili ozirali nanjo, bi vam lahko kdo kaj očitati, tako pa vam ne more očitati ničesar! — To je bilo lepo in pošteno! —

Kakor povsod, se je Schwarz tudi v Postojni kmalu sprl z vso svojo bližnjo in daljno okolico. Bil si je navzkriž z uradništvom, bil navzkriž s prebivalstvom, zlasti pa s Postojničani. Vsak hip je imel s kakim uradnikom nastope, ki so se izpremenili čisto v dejanske spopade. Okrajnega narednika je zgrabil nekoč za prsi in mu pretil z zausnico, oni pa seveda ravnotako njemu nazaj. Ta je naposled vložil zaradi Schwarzovega nastopanja pri nadredjeni vojaški oblasti pritožbo zoper njega in zmagal je na vsej črti. Kazen za to, kar je zakrivil Schwarz, je doletela pa mene, ker sem moral precejšen del onih poslov, ki jih je doslej opravljal narednik, prevzel zdaj sam.

nisem šel nikdar več k njemu. Dasi ni črnil besedice, sem takoj vedel, da so ga tovariši iz Radovljice natanko poučili o vsem, kar se je bilo zgodilo v Tržiču.

Jaz mislim, da v času, ko je bil Winkler deželni predsednik na Kranjskem, vlada pri volitvah sploh ni mnogo vplivala na uradništvo. Znan mi je samo en tak primer. Bil sem tistikrat že v drugič v Kamniku.

Tistikrat je bil Friedrich okrajni glavar. Bile so zopet razpisane državno-zborne volitve. Nekega dne pokliče Friedrich v svojo sobo vse uradništvo, samo mene ne. No, zvedel sem, da je bil prišel od predsedništva ferman, kako naj uradništvo voli. Po volitvah sem Friedricha nekoč vprašal, zakaj mene ni obvestil o predsedstvenem ukazu. Pa mi je odgovoril: »Zato, ker sem vedel, da boste volili po svojem prepričanju in da se od tega prepričanja ne boste dali

Izdelovatelji predloga za službeno pragmatiko se gotovo niso dovolj zavedali, kako strašno krivico bi zadali z omejenjo izjemno določbo vsemu neuradniškemu nameščenstvu in obenem tudi državo oškodovali za brezštevilne dobre moči v najnižjih vrstah nameščenecv. Opravičiti hočejo to svojo birokratično namero z izgovorom, da je razlika v izobrazbi med V. in IV. kategorijo prevelika. Ali tega niso premislili, da imajo lahko tudi nameščenci V. kategorije dva, tri ali celo polčetrti razred srednje šole, še kako drugo šolo in da so si lahko s svojo pridnostjo sami v prostem času pridobili toliko različnega znanja, da s svojo izobrazbo presežajo marsikaterega uradnika s štirimi razredi srednje šole, ki se zanaša le na svojo šolsko učenost in mu ni mar, da bi se učil še kake vede preko znanja svojega poklica.

Vsak nameščenec neuradniške kategorije bo silil kvišku, se z veseljem učil uradniških in drugih vednosti ter z največjo marljivostjo in požrtvovalnostjo opravljal vse svoje stanovske posle, ako mu bo svetila lučka upanja, da postane v doglednem času uradnik. Ako pa mu vzamejo s službeno pragmatiko tudi to upanje in tolažbo, ga s tem napravijo za nekakega skopljence državne službe, ki bo delal le tisto in se le tisto učil, kar mu bo predpisovala služba, za vse drugo pa bo postal mlačen in brezbrizen in gledal bo v svojo bodočnost kakor kak izobčenec. Da bi pri tem trpela tudi državna uprava, tega mi menda ni treba še posebej utemeljevati.

Do sedaj je bila pri nas in drugje v kulturnih državah navada in uradna določba, da se lahko vsak sposoben človek v vseh službah in stanovih dviga po službeni lestvici višje in višje do stopnje, do katere ga moreta dvigniti lastna sposobnost in pridnost. V Avstriji so postali vsi davčni izvrševalci po desetih službenih letih celo brez izpita uradniki. Najstarejši so že v IX. činovnem razredu. Za sodne izvrševalce je izšla lani naredba, po kateri so nekateri najposobnejši postali uradniki tudi brez izpita. Tako je menda tudi v drugih demokratskih državah. Pri nas je mnogo že precej visokih državnih uradnikov, ki nimajo predpisane šolske izobrazbe. Prišli so v uradniško kategorijo na podlagi certifikatov, izpitov, v prvi vrsti pa seveda na podlagi svoje pridnosti in vsi ti gotovo vrše dobro in nekateri morda še boljše svoje uradne posle, kakor nekateri tovariši z maturami, a se sami niso nikdar mnogo trudili za kako temeljitost v svoji stroki, ker so se zanašali na genija svoje visoke šolske izobrazbe.

Tudi v naši vojaški službi more postati brez predpisane šolske izobrazbe nadarjen in marljiv prostak na podlagi sposobnostnega izpita častnik, ki se lahko potem še dalje dviga proti vojaškemu rdeče obrobjenemu dostojanstvu. To je demokratsko in pravično. In gospodje častniki kakor tudi naredniki so malo bolj plačani nego mi javni nameščenci! Tako demokratska, napredna in pravična mora postati tudi naša službena pragmatika. Saj bi bilo v največjo sramoto in škodo državi sami, ako bi le ona vpregala svoje uslužbence v tak nazadnjaški jarem, kakršnega ne poznajo drugi stanovi.

Zato vsi javni nameščenci neuradniških skupin ugovarjamo proti uveljavljanju nameravane krivice in kličemo v zadnjih trenutkih vsem merodajnim krogom: ne poskušajte nas obglaviti! Določite nam

dvanajst ali petnajst let službe v najnižjih vrstah, po teh letih pa naj dobimo tudi mi pravico za izpite in napredovanje preko trnjevega plota v uradniško skupino. V ta edino pravični namen naj se črta v členu 63. določba: »Nameščenec V. kategorije ne more prestopiti v višjo kategorijo po 1. točki člena 61.« in nameravana krivica bo odpravljena. Da se to gotovo zgodi, na to naj delujejo z vsemi močmi prizadeti nameščenci, za odločni nastop in pomoč pa naprošamo posebno našo O. Z. in vse naše poslance, ki imajo na pravih mestih — razum in srce.

Vestnik.

Tovarišem dopisnikom. Članek, ki jih ne prejmemo v roko vsaj do petka, ne moremo iz tehničnih vzrokov več objavljati v prvi naslednji številki; takisto moramo odložiti notice, ki jih ne dobimo vsaj do ponedeljke dopoldne. Stavke se lomi v ponedeljek popoldne, zadnja korektura se opravlja v torek dopoldne in list tiska v sredo dopoldne. Tovariše prosimo, da se na to ozirajo ter da nam ne zamerijo, ako odložimo to in ono, ker nam je došlo prepozno. Znova prosimo: ne pošiljajte rokopisov na upravništvo, ki upravlja naročnino in inzerate, nego jih pošiljajte izključno le uredništvu! Ako zaide rokopis v upravništvo, lahko ondi obleži ali pa ga mora šele poslati v uredništvo. Torej naročnino upravništvu, a rokopise uredništvu!

Občni zbor društva pisarniških uradnikov za Slovenijo v Ljubljani se je vršil v dvorani mestnega magistrata dne 26. marca t. l. z običajnim dnevnim redom. Člani so bili polnoštevilno zastopani bodisi osebno, bodisi po pooblaščenih. Društvo je imelo v pretečenem letu devet sej; napravilo se je več dopisov na predsedstvo pokrajinske uprave radi pomanjkanja kvalificiranih pisarniških uradnikov v VIII. činovni razred, za enotno ureditev uradnih ur pri vseh državnih uradih, kakor tudi za vračnanje službenih let tovarišem, ki so izšli iz podčastnikov in oficijantov. Predlagala se je tudi rešitev oficijantske naredbe. Državni stanovanski urad je bil s posebno spomenico opozorjen na pravično mero stanarine državnim uradnikom. V glavnem se je odbor pečal s proučevanjem službene pragmatike. Stavljani so bili na Osrednjo zvezo javnih nameščenecv razni spreminjevalni predlogi s spomenico, v kateri so bili ti predlogi utemeljeni. H glavni razpravi v Beograd naše društvo ni poslalo zastopnika, temveč ga je ustno zastopal tovariš iz Zagreba. K ravnokar izišlemu zakonskemu načrtu službene pragmatike je društvo stavilo spreminjevalne predloge, v kolikor se niso bili poslani in vpoštrevani. Spreminjevalni predlogi so bili poslani tudi tovariškemu društvu v Zagrebu, Sarajevu in Splitu. Društvo šteje 190 članov. V preteklem letu sta umrla dva člana. Blagajnik je imel v preteklem letu: 4591 K 50 v dohodkov in 2044 K 80 v izdatkov; čista imovina znaša 2546 K 70 v, katera je deloma naložena v Mestni hranilnici, deloma se nahaja v rokah tov. blagajnika. Pri slučajnostih so bili sprejeti sledeči predlogi: 1. da se mesečna članarina zviša na en dinar, vpisnina pa na pet dinarjev; 2. uvedba posmrtnskega sklada (predlagatelj tov. Kobe); 3. uvedba enotnega poslovanja pri vseh političnih upravnih oblastvih jednake stopnje (predlagatelj tov. Pisansky); 4. uvedba šestmesečne pisarniške prakse konceptnih praktikantov (predlagatelj tov. Beguš). Protestiralo se je proti ustanovitvi strankarskih stanovskih organizacij, katere nimajo drugega namena, kot že obstoječa društva slabiti in delati razdore med tovariši. Sprejet je bil dalje predlog, da se k društvu priključi tudi društvo oficijantov za Slovenijo. Po daljšem odmoru je bil izvoljen nastopni odbor: predsednik tov. Stanko Kobe, odborniki: tov. Franc Lokar, Pisansky, Sabec, Sotelišek, Anton Lokar, Fortič, Beguš, Kristan, namestniki: tov. Mislaj, Jakulin, Bevc, Rus in preglednika računov: tov. Šturm in Mramor.

Neskrčeno izplačilo novih draginskih doklad 1. aprila t. l. je bilo v nevarnosti. V zmislu zakona o proračunskih dvanajstlinah za marec in april je delegacija ministrstva financ odredila, da se izplačajo draginske doklade pro praeterito v dveh obrokih, in sicer 1. aprila in 1. maja, obakrat za 45 dni s tangento za april oziroma maj. Finančno ministrstvo pa se je v času, ko se nakazilo ni moglo več anulirati, odločilo za drugačen način izplačila. O. Z. je zato poslala finančnemu ministru, predsedstvu ministrskega sveta in Glavnemu Savezu sledečo brzojavko: **Tražimo bezuvetno**

isplatu zakonom utvrđenih dodatka na skupno počev od 1. januara o. g. Državni nameščenici več na račun novih dodatka zaduženi su i očekivaju isplatu za 45 dana pro praeterito 1. aprila i za 45 dana 1. maja ukupno sa dodacima pomenutih meseca. U protivnom Savez ne odgovara za posledice, koje sada neće izostati. Tudi gosp. delegat dr. Šavnik se je z vso energijo zavzel za neprikrajšano izplačilo novih draginskih doklad. Sele na intervencijo gosp. ministra dr. Žerjave je finančni minister odobril neskrčeno izplačilo doklad in tako pomiril razburjenje, ki je zadnje dni aprila nastalo med državnimi nameščenci. O. Z. izreka zato gosp. ministru dr. Žerjavu, ki je bil vedno eden prvih zaščitnikov državnih nameščenecv, svojo največjo zahvalo. O. Z.

Društvo davčnih izvrševalcev ima dne 7. maja t. l. ob 9. uri v Ljubljani v znani gostilni »Pri Novem svetu« na Gosposvetski cesti svoj redni občni zbor in se vabijo tovariši k obilni udeležbi. Oni, ki se pripeljejo po Južni železnici, naj takoj naznanijo društvu svojo udeležbo, da se jim izposluje, če mogoče znižano vožnjo. Legitimacij od državne železnice v četrtem mesecu po oddaji še nismo dobili. Ko bi bili gospodje tako počasni tudi takrat, kadar je treba nam kaj vzeti, pa bi bilo mnogo bolje. — **Društvo.**

Društvo državnih pisarniških uradnikov je nominiralo za svojega zastopnika pri O. Z. gosp. Ivana Sabca. O. Z.

Hranilni in posojilni konsorcij v Ljubljani ima v soboto, 22. t. m., ob 7. zvečer pri Mraku na Rimski cesti svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom, ki ga priobčimo prihodnjič.

Rodbinske doklade za slugo. Dnevniko so prinesli vest, da se namerava slugom od 1. maja rodbinska doklada znižati, tako da n. pr. sluga v IV. krajevnem razredu ne bi dobival več ko 700 Din mesečno osebnih in rodbinskih doklad. Gospodom ministrom in poslancem se zdi krivično, da sluga z veliko rodbino ima znatno večje prejemke ko njegov uradni predstojnik. To res ni pravično. Toda namesto, da bi zvišali tistim, ki imajo večje študije in opravljajo odgovorno službo, baje nameravajo znižati slugam. Prejemki vseh državnih uslužbenecv so no vrednosti denarja daleč pod predvojnimi prejemki. Dokler draginja ne pojema, temveč še vedno raste, se draginske doklade ne smejo znižati. Dokler se izplačujejo rodbinske draginske doklade, se naj izplačujejo vsem kategorijam!

Radi pravočasnega izplačila novih draginskih doklad je O. Z. predložila predsedstvu delegacij ministrstva financ v Ljubljani sledečo vlogo: Osrednji Zvezi se je sporočilo, da se nameravajo z zakonom z dne 28. februara 1922 na novo urejene draginske doklade izplačati šele od 1. marca 1. 1922 dalje in ne, kakor je določeno v zakonu, izza dne 1. januara 1922. So zopet nekatere stroke drž. nameščenecv, katerim se nameravajo izplačati draginske doklade šele izza dne 1. marca 1922. Ta namera je v direktnem nasprotju z zakonom, sankcioniranim od Njegovega Velikanstva kralja, bje v obraz vsaki pravni sigurnosti in ubija državnim nameščencem še zadnjo trohico upanja in zaupanja do delodajalca države. Čim so državni nameščenci zaznali iz zakona o proračunskih dvanajstlinah za marec in april, da jim je izplačilo draginskih doklad zakonitim putem zagotovljeno v dveh obrokih, in to 1. aprila in 1. maja, so v prevesni večini izrabili še takrat obstoječe ugodnejše cene in si nabavili najpotrebnejša živila in obleko. Seveda so se morali vsled teh nabav zadovoljiti na račun po- viška draginskih doklad. Je torej povsem naravno, da se bo polotil državnih nameščenecv, čim se draginske doklade ne bodo izplačale v obsegu in rokih, ki jih določa zakon. obup z nedoglednimi posledicami, za katere podpisana Osrednja Zveza ne odgovarja. Osrednja Zveza protestira najenergičneje proti očitnemu kršenju pravic, ki so državnim nameščencem zalamčene z zakonom, Sviri osrednjo vlado pred usodepolnim korakom in opozarja na delstvo, da bi tako protizakonito postopanje privedlo državne nameščenice trumoma v vrsto protivladnih strank. Prosimo g. delegata, da izvoli ta naš protest sporočiti kompetentnim mestom. O. Z.

Društvo pis. oficijantov in pomočnikov za Slovenijo v Ljubljani sklicuje redni občni zbor v soboto, dne 22. t. m., ob 3. popoldne v Justični palači, soba št. 28, s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sklepanje o predlogih k službeni pragmatiki (k osnutku zakona o civ. drž. nameščencih). 4. Sklepanje glede ev. razpustitve društva in glede kooptiranja društva k društvu drž. pis. uradnikov. 5. Poročilo o novih rodbinskih dokladah. 6. Prememba društvenih pravil. 7. Volitev odbora. 8. Slučajnosti. Člani-interesenti se nujno vabijo, da se občnega zbora v kar največjem številu udeležijo. Zunanji

članj (izven Ljubljane) naj dopošljejo društvu pravočasno ev. svoja pooblastila in predloge. — Odbor. Predsednik: Žargi Ciril.

Tajnikova prošnja. Moji prošnji za sporočilo potrebnih društvenih podatkov (ime predsednika, delegata in njegovega namestnika pri O. Z., število članov 1. aprila t. l. itd.) se je odzvalo doslej samo osem organizacij, čeprav jih šteje O. Z. štirideset. Prosim ponovno gg. predsednike organizacij, da mi blagovolijo zaprosene podatke čim prej z dopisnico sporočiti. Tajnik O. Z.

Draginjske doklade za delavce v vojaških zavodih. Kvalificirani delavci s stalno mesečno plačo dobijo dnevno draginjsko doklado v posameznih krajevnih razredih po 32,50, 31, 29,50, 28 in 26,50 Din. Visoki uradniki, n. pr. srednješolski ravnatelji, katerim država zaupa mladinsko vzgojo in upravo milijonskega zavodnega premoženja, imajo manjše doklade po 32, 30, 28, 26 in 24 Din. Ali za to ni treba kvalifikacije?

Pravila

O. Z. javnih nameščencev in pokojencev v Sloveniji.

§ 9.

Zvezno poslovno leto.

Zvezno poslovno leto pričenja dne 1. januarja in se zaključuje z 31. decembrom.

§ 10.

Zvezna uprava.

Zveza ureja svoje zadeve:

1. na občinih zborih;
2. po zveznem širšem in ožjem odboru potom se;
3. po zveznem tajništvu;
4. po odsekih za vodstvo strokovnega glasila in uprave gospodarskih in drugih ustanov (zadruge);
5. po pregledovalcih računov;
6. po razsodišču.

§ 11.

Občni zbor.

Občni zbori so: 1. redni, 2. izredni.

Občni zbor z glasovalno pravico tvorijo odposlanci včlanjenih organizacij. Vsaka organizacija odpošlje na občni zbor za vsakih 50 ali ostane pod 50 Zvezi priglasenih članov po enega odposlanca. Če odposlanec organizacije ni njen predsednik, se mora izkazati z odborovim pooblastilom. Voliti, oziroma glasovati pa smejo le v primeru, da je njih organizacija članarina v redu plačala, kar dožene blagajnik O. Z. Prisostvovati more občnemu zboru vsak organiziran nameščenec.

Redni občni zbor zboruje vsako leto enkrat. O prireditvi občnega zbora obvesti odbor organizacije z objavo dnevnega reda najkasneje 14 dni pred občnim zborom.

Predloge, o katerih naj se sklepa, je prijaviti pisмено zveznemu odboru najkasneje osem dni pred občnim zborom.

Zakasneli predlogi pa lahko pridejo vseeno na dnevni red, ako glasuje za to najmanj 25 članov občnega zbora.

Sklepi občnega zbora so obvezni za vse zvezne člane. O poteku občnega zbora se vodi zapisnik. Za sklepčnost je potrebna navzočnost najmanj 60 odposlancev z glasovalno pravico.

Ako občni zbor ob napovedanem času ni sklepčen, se otvori pol ure kasneje občni zbor z istim dnevnim redom, ki je sklepčen ne glede na število navzočih.

Sklepa se o vseh točkah z večino glasov. Pravila more spremeniti le dvetretjinska večina rednega ali izrednega, razpust društva pa sme skleniti dvetretjinska večina izredno v ta namen sklicanega občnega zbora.

Izredni občni zbor sme sklicati širši odbor vsak čas, najkasneje pa v osmih dneh od dneva sklepa ali na pismeni predlog, ki ga sestavi najmanj ena četrtina včlanjenih organizacij.

Za izredni občni zbor velja glede sklepčnosti isto, kakor za redni občni zbor.

§ 12.

Delokrog občnega zbora.

1. Volitev predsednika, dveh podpredsednikov in dveh računskih pregledovalcev z namestnikoma za dobo enega leta;
2. odobrenje, oziroma zavrnitev poročila odbora in računskih pregledovalcev;
3. razpolaga z zveznim premoženjem.
4. odločevanje o denarnih prispevkih članov in o predlogih;
5. izprememba pravil in sklepanje o razpustu zveze;
6. razsojevanje glede pritožb zoper širši odbor.

§ 13.

Zvezno vodstvo.

Zvezo zastopa na znotraj in na zunaj predsednik, oziroma če je ta zadržan, I. podpredsednik. Prvega podpredsednika nadomestuje II. podpredsednik.

§ 14.

Zvezni odbor.

Zvezni odbor je širši in ožji. Zvezni predsednik (podpredsednik) je obenem predsednik (podpredsednik) širšega in ožjega odbora. Druge člane širšega odbora imenujejo včlanjene organizacije, vsaka po enega, oziroma namestnika (§ 5.). Člani širšega odbora so tudi: vsakokratni načelniki posameznih zveznih ustanov s po enim namestnikom, vsakokratni glavni urednik in upravnik strokovnega glasila. Širši odbor si iz svoje srede izvoli I. in II. tajnika in I. in II. blagajnika in gospodarja. Vseh se širšega odbora se smejo udeleževati namestniki s posvetovalno pravico.

Od organizacije imenovani namestnik ima le tedaj glasovalno pravico v širšem odboru, če je imenovani član umrl ali izstopil ali je sicer zadržan. Širši odbor je sklepčen, če je prisotnih nad polovico odborovih članov.

Člani ožjega odbora so razen predsednika, podpredsednikov, obeh tajnikov, obeh blagajnikov in gospodarja širšega odbora še trije odborniki, ki jih izvoli širši odbor iz svoje srede. Ožji odbor je sklepčen, ako je navzočih pet članov.

§ 15.

Odborov delokrog.

Širši odbor sklepa o vseh zadevah Osrednje Zveze, ki niso pridržane občnemu zboru ali razsodišču. Nastavlja in odstavlja pisarniško osebje. Voli iz svoje srede potrebne strokovne odseke (organizacijski, finančni, pravovarstveni, časni-karski itd.). K sodelovanju v teh odsekih more po potrebi in za določen čas pritegniti tudi člane izven odbora, toda le posvetovalno pravico.

Ožji odbor rešuje vse tekoče nujne in manj važne zadeve. Vse svoje ukrepe predlaga širšemu odboru v naknadno odobrenje. Glede važnosti odloča predsednik.

Pismene rešitve, ukrepe in naznanila, ki se izdajajo v imenu Osrednje Zveze, podpisuje pred-

sednik, oziroma eden podpredsednikov in tajnik, oziroma v blagajniških zadevah blagajnik.

Seje sklicuje predsednik, oziroma podpredsednik sam, oziroma jih mora sklicati, ako to zahteva vsaj polovica odbornikov. Sklepa se z absolutno večino glasov.

Nujne seje širšega odbora so sklepčne, ako je prisotnih vsaj pet članov ožjega in pet članov širšega odbora. O poteku naj se sestavi zapisnik.

Širši odbor ima sestaviti poslovnik ter v njem določiti delokrog posameznega člana ožjega odbora. Enako je sestaviti poslovnik za odbo-rove seje.

§ 16.

Pregledovalca računov.

Pregledovalca računov nadzorujeta blagajno in knjigovodstvo vsako leto vsaj dvakrat, ne smeta pa biti člana širšega ali ožjega odbora. Odgovorna sta zaradi event. malomarnega poslovanja blagajnikovega.

§ 17.

Razsodišče.

Razsodišče sestoji iz petih članov, ki se volijo od primera do primera, in sicer tako, da voli vsaka sporna stranka dva razsodnika, ti štirje skupaj pa petega kot načelnika. Ako niso pri volitvi načelnika edini, odloča žreb.

Razsodišče razsoja z večino glasov:

1. o vseh sporih, kolikor se tičejo zveznega razmerja;
2. o vseh vprašanjih, ki zadevajo stanovsko čast včlanjenih organizacij;
- Razsodišče more organizacijo izključiti; proti temu je priziv na občni zbor.

Pri enakosti glasov odloča načelnik.

§ 18.

Izstop, oziroma izključitev iz O. Z.

Članstvo preneha:

1. če kaka organizacija navzlic pismini opozoritvi zaostane eno leto z izplačevanjem članarine;
2. če organizacija izjavi, da izstopa iz Zveze;
3. če je organizacija izključena po sklepu razsodišča, oziroma občnega zbora (§ 17, točka 2.).

§ 19.

Zvezno imetje.

Zveza ima redne in izredne dohodke.

Redna dohodka sta pristopnina in članarina. Izredni dohodki so različni darovi in doneski iz zveznih prireditvev in ustanov ter volila.

Dohodki se smejo uporabljati le v zvezne namene. Izjeme v dobrodelne in podporne svrhe sme dovoljevati širši odbor le v posameznih ozira vrednih primerih.

§ 20.

Razpust Zveze.

Zveza se razpusti vsled sklepa izredno v ta namen sklicanega občnega zbora, h kateremu je vabljen vsaka stanovska organizacija pisminu potom in potom stanovskega glasila, oziroma dnevnega časopisa. Merodajna je tričetrtinska večina glasov. Pri tem občnem zboru mora biti navzočih ali veljavno zastopanih tri četrtine vseh včlanjenih organizacij.

V primeru prostovoljnega razpusta Zveze odloča zbor o njenem imetju. V primeru oblastvenega razpusta pripade zvezno premoženje v podporo vdov in sirot po javnih nameščencih v bivši zvezi včlanjenih članov, upravlja in razdeljuje pa ga mestni magistrat ljubljanski.

Vabilo

I. rednemu občnemu zboru

Nabavljalne zadruge javnih nameščencev in upokoencev v Gornjem gradu, ki se vrši v pisarni okrajnega zastopa v Gornjem gradu, dne 27. aprila 1922. ob 13. uri s sledečim dnevnim redom;

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje račun. zaključka za l. 1921.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Računski zaključek je na vpogled pri g. blagajniku.

V Gornjem gradu, 1. aprila 1922.

Odbor.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.
Izdelovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovejšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

M. Mihelič

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica.
Specialna trgovina ščetaških izdelkov.
Parfumerija in galanterija.
Edina zaloga jugoslovanskih igrainih kart.

VZAJEMNA POSOJILNICA

REG. ZADRUGA Z O. J. V LJUBLJANI

dovoljuje javnim uslužbencem posojila na osebni kredit proti poročstvu, zaznambi na službene prejeme in zastavi življenjskih poltic na daljšo dobo in proti malim mesečnim odplačilom :: 7 % obresti.

HRANILNE VLOGE SE OBREŠTUJEJO PO

4 %

prošnje se rešujejo zelo hitro. Zadržajte prospekt.